REPUBLIKA

ROK II. | ŁÓDŹ, PONIEDZIAŁEK 2 CZERWCA 1924 r. | NUMER POJEDYŃCZY 15 GROSZY | № 149

REDAKCJA i ADMINISTRACJA, PIOTRKOWSKA 49. TELEFONY: REDAKCJI 27-24, ADMINISTRACJI 22-14. | WYDANIE PORANNE. | GODZINY PRZYJĘĆ REDAKCJI 6—7 POPOŁUDNIU RĘKOPISÓW NIEZAMÓWIONYCH NIE ZWRACA SIĘ

Poincare podał się do dymisji.

Ugrupowania socjalistyczne żądają rezygnacji Milleranda.

Będą one zwalczać każdy gabinet, który przyjmie teki z rąk Milleranda.

Herriot zastrzegł sobie swobodę działania.

Paryż, 1 czerwca.
Polska Agencja Telegraficzna.

Dziś o godzinie 10 min. 30 Poincare wręczył Millreandowi dymisję gabinetu.

SOCJALIŚCI PRZECIWKO MILLERANDOWI.

Paryż, 1 czerwca.

Kongres akcji socjalistycznej przyjął jednogłośnie wniosek Renaudela, polecający wszystkim członkom partji zwalczać każdy gabinet, któryby przyjął tekę z rąk Milleranda.

Grupa republikanów - socjalistów jednogłośnie uchwaliła, iż niemożliwa jest wszelka współpraca z Millerandem. Pod czas dyskusji Briand opuścił posiedzenie.

Stronnictwo radykal - socjalistów przyjęło jednogłośnie wniosek stwierdzający, że prezydent Millerand wykroczył poza ramy konstytucji w następstwie czego, nowo utworzona większość nie może go darzyć zaufaniem. Herriot przyłączył się jednak zakazowi lewicy, co do przyjmowania mandatów z rąk prezydenta Millerand, przyczem dodał, że pragnie zachować swobodę działania wypadek powołania go przez Milleranda.

O WSPÓLNY FRONT KOMUNISTYCZNO-SOCJALISTYCZNY.

Polska Agencja Telegraficzna.
Paryż, 1 czerwca.

Partja komunistyczna zwróciła się do socjalistów zjednoczonych z propozycją zrzeczenia się przez socjalistów współpracy za partjami burżuazyjnymi i utworzenia wspólnego frontu.

PIERWSZE POSIEDZENIE IZBY.

Polska Agencja Telegraficzna.
Paryż, 1 czerwca.

Dzisiejsze posiedzenie izby, mające charakter czysto formalny trwało godzinę. Obrady zagaił najstarszy wiekiem deputowany Pinard, który w przemówieniu swem oświadczył, że Francja otrzyma odszkodowania, jednak pod warunkiem ze strony Ligi narodów. Poruszając sprawę trudności finansowych, mówca wyraził się, że można potrzeć w przyszłość z ufnością, dzięki bogactwom kraju, jakotęż zaletom moralnym i intelektualnym narodu francuskiego. Wspominając dalej o wniosku komunistów, domagających się odroczenia posiedzenia izby do chwili ustąpienia prezydenta Milleranda, deputowany Pinard nazwał ten wniosek antykonstytucyjny i absolutnie nie nadającym się do przyjęcia zwłaszcza, że rezultaty wyborów nie są dotychczas uprawomocnione.

Następne posiedzenie izby deputowanych odbędzie się dnia 3 bm.

KANDYDATURA PAINLEVE'GO NA PRZEWODNICZĄCEGO IZBY.

Polska Agencja Telegraficzna.
Paryż, 1 czerwca.

Na plenarnem zebraniu grup lewicy przyjęty został jednogłośnie wniosek Herriot, wystawiający kandydaturę Painleve go na przewodniczącego izby deputowanych.

POGROBOWY DEKRET OSZCZĘDNOŚCIOWY.

Polska Agencja Telegraficzna.
Paryż, 1 czerwca.

Jeszcze przed wręczeniem dymisji gabinetu, Millerand na wniosek Poincarego podpisał dekret realizujący przeprowadzenie oszczędności w rozmaitych departamentach ministerjalnych w ogólnej sumie 400 miljonów franków.

Nowy zwrot w tworzeniu rządu w Niemczech.

Partja ludowa przeciwko gabinetowi nacjonalistycznemu.

Prawica niemiecka przygotowuje nowy putsch monarchistyczny.

Berlin, 1 czerwca.
Polska Agencja Telegraficzna.

„Vossische Zeitung" donosi: Ambasadorowie niemieccy zawiadomili rząd Rzeszy, że wstąpienie nacjonalistów do gabinetu przyczyniłoby się do zaostrzenia stosunków z Anglją. Ta sama gazeta donosi, że w końcu ubiegłego tygodnia poczynione były przez Ententę oficjalne kroki u rządu niemieckiego, celem ostatecznego wyjaśnienia sprawy z związku z na strojami panującymi w Anglji i Ameryce wobec Niemiec. Gazety dają do zrozumienia, że nastroje te są bardzo nieprzychylne. W związku z powyższą wiadomością, nastąpił radykalny zwrot partji ludowej, która dotychczas pozostaje językiem uwagi. Dowodem tego zwrotu jest rezolucja powzięta na wczorajszem posiedzeniu frakcji, wyrażająca demonstracyjnie votum zaufania dla ministra spraw zagranicznych Stresemanna. Rezolucja stwierdza, że wobec dążności nacjonalistów do zmiany kursu polityki zagranicznej, frakcja uważa dotychczasową swą rolę pośredniczącą za skończoną i rezygnuje z pierwotnego swego zamiaru zaproponowania prezydentowi Rzeszy powierzenia przywódcy nacjonalistów Hergtowi misji utworzenia gabinetu. Wobec powyższej rezolucji partji ludowej, akcja utworzenia gabinetu została odroczona do poniedziałku. Należy zaznaczyć że w głównej mierze odgrywa tu rolę sprawa rekonstrukcji gabinetu pruskiego. Chodzi o pruskiego min. spraw wewnętrznych socjalistę Seweringa. Wobec rezolucji frakcji ludowej nacjonaliści oświadczyli, iż gotowi są podjąć dalsze per traktacje w sprawie tworzenia rządu o ile partje środka cofną kandydaturę Marksa na kanclerza i wysuną na to stanowis ko osobistość bardziej skłonną do ustępstw na rzecz prawicy w sprawie polityki wewnętrznej.

Berlin, 1 czerwca.
Agencja Wschodnia.

Stronnictwo niemiecko - narodowe odwołało w dniu dzisiejszym rezolucję, uchwalono w dniu wczorajszym, w sprawie stanowiska w stosunku do projektu komisji i rzeczoznawców.

Stronnictwo ogłasza wyjaśnienie stwierdzające, że w rezolucji tej chodzi li tylko o współpracę stronnictw niemieckich z rządem Marksa.

NOWY PUTSCH MONARCHYSTYCZNY

Polska Agencja Telegraficzna.
Berlin, 1 czerwca.

Prasa donosi, że sfery prawicowe noszą się z zamiarem obwołania cesarzem najstarszego syna byłego kronprinza Niemiec wnuka Wilhelma II i ofiarowania godności regenta von Tirpitzowi.

PRZEDSTAWICIELE NADRENJI I WESTFALJI ZA PRZYJĘCIEM WNIOSKÓW REZCZOZNAWCÓW.

Polska Agencja Telegraficzna.
Barlin, 1 czerwca.

Dziś w Poczdamie odbyło się zebranie przedstawicieli organizacji niemieckich w Nadrenji i Westfalji. Przemawiali przedstawiciele rządu niemieckiego, a między innymi minister prowincji okupowanych dr. Schefle. Uchwalono rezolucję wzywającą rząd niemiecki do przyjęcia memorjału rzeczoznawców.

LIKWIDOWANIE STREJKU GÓRNICZEGO.

Polska Agencja Telegraficzna.
Duesseldorff, 1 czerwca.

Socjalistyczny syndykat górniczy przyjął decyzję rozjemczą ministra pracy. W następstwie tego cztery wielkie syndykaty postanowiły podjąć prace we wszystkich kopalniach. Strejk podtrzymywany jest obecnie tylko przez komunistów.

O CESARSKIE BARWY NARODOWE.

Specjalna służba telegraficzna „Republiki".
Berlin, 1 czerwca.

Niemiecka partja ludowa zgłosiła wniosek o przywrócenie w Niemczech cesarskich barw narodowych. Wniosek będzie dyskutowany na najbliższem posiedzeniu Reichstagu i wywoła energiczny sprzeciw ze strony lewicy oraz komunistów. H.

WĘGIEL ŚLĄSKI ZDOBYWA RYNKI ZACHODNIE RZESZY.

Polska Agencja Telegraficzna.
Berlin, 1 czerwca.

„Rheinische Westfalische Zeitung" donosi, że węgiel górnośląski zdobywa coraz szerszy rynek w zachodnich dzielnicach Rzeszy niemieckiej. Na granicy zagłębia Ruhry węgiel górnośląski kosztuje tyle, co nadreński i westfalski. We Frankfurcie nad Menem, gdzie sprowadzano dawniej z Nadrenji, obecnie węgiel górnośląski kosztuje od 2 do 3 marek na tonie więcej, niż tonna węgla nadreńskiego.

NOTA WERBALNA LITWY.

Agencja Wschodnia.
Berlin, 1 czerwca.

Rząd litewski wręczył posłowi niemieckiemu w Kownie notę werbalną, ubalającą się kampanję antylitewską (?) w prasie niemieckiej. Nota litewska donosi że wiadomości o napadach na granicy litewsko - polskiej pochodzą ze źródeł wrogich Litwie i są niezgodne z prawdą. Równocześnie rząd litewski wysłał notę do Ligi narodów, w której zrzeka się odpowiedzialności na granicy polsko-litewskiej i, twierdząc, że jeżeli jakieś walki i rabunki mają miejsce, to są to tylko objawy samodzielnego ruchu ludności litewskiej prześladowanej przez Polskę ciężonej wileńszczyzny.

Podobne sprawozdanie rząd litewski przesłał rządowi angielskiemu i francuskiemu.

Pakt chińsko-sowiecki.

Chiny zobowiązały się do ewakuacji Mongolji.

Peking, 1 czerwca.
Polska Agencja Telegraficzna.

W układzie zawartym pomiędzy Chinami a rządem sowietów, oba kraje zobowiązują się nie uznawać traktatów, pod pisanych przez jakiekolwiek z przejściowych rządów rosyjskich od chwili upadku caryzmu i nie podpisywać żadnego traktatu i układu, szkodliwego dla drugiej ze stron, zawierających układ chińsko-sowiecki. CHiny zobowiązały się ponadto zwrócić własność rosyjskiego kościoła ortodoksalnego i do przeprowadzenia ewakuacji Mongolji po uregulowaniu szczegółów tej sprawy na konferencji urzędowej.

Nowy gabinet finlandzki.

Helsingfors, 1 czerwca.

Nowy gabinet został utworzony w następującym składzie: Prezes gabinetu i minister oświaty — Ingmann, min. spraw zagranicznych — Protobe, finansów — Pulkiken, sprawiedliwości — von Hellens, rolnictwa — Lahdensu, obrony krajowej — Malmberg, opieki społecznej — Liahka handlu i przemysłu — Palmogren, komunikacji — Kahl. Teka min. spraw wewnętrznych nie została jeszcze obsadzona.

Helsingfors, 1 czerwca.
Polska Agencja Telegraficzna.

Wokół programu rządu wystawione go przez nowego premjera prof. Ingmana, skupiły się wszystkie stronnictwa o bywatelskie. Nowy gabinet ma więk w swym składzie przedstawicieli wszystkich mieszczańskich frakcji parlamentarnych.

Nowe nastroje paryskie.

(Korespondencja własna „Republiki".

Paryż, [illegible] maja 1924 r.

„C'etait une grande surprise pour beaucoup des Francais meme"... — temi słowami scharakteryzowano mi wczoraj w pięknej sali Trocadero, podczas uroczystości ku czci Anatole France, — rezultat wyborów francuskich...

W istocie ani charakter ani tempo życia paryskiego — nie nasuwają refleksji o istnieniu jakiegoś głębszego niezadowolenia w łonie społeczeństwa francuskiego, jakichś tendencji radykalno - wywrotowych — tembardziej rewolucyjnych...

Rezultat więc wyborów francuskich — wielkie odrodzenie radykalizmu francuskiego .— przypisać należy nietylko rozczarowaniu społeczeństwa francuskiego rezultatami polityki Ruhry — nietyle zniechęceniu do polityki, która dużo kosztuje a mało przynosi — ile wrodzonej obywatelom III Republiki sympatji i skłonności ku radykalnemu sposobowi myślenia, ku radykalnemu systemowi ujmowania zjawisk politycznych...

Skłonności i sympatje — które mogły zostać przez propagandę nacjonalistyczną — na tle nastrojów powojennych — zmącone, przytłumione na czas pewien które jednakże zbyt głęboko zostały zakorzenione przez długą tradycję radykalną przez zlaizowaną szkołę francuską aże by je można było wynieść z powieszchni życia politycznego....

— — — — — — —

Na Montmartrze — w tawernach głęboko pod asfaltem bulwarów położonych — w kabaretach artystycznych Quartier Latin parafrazuje się piosenki taneczne, i midinetki ze swojemi danserami wyśpiewują i pogwizdują chóralnie refrainy wyszydzające ministrów i policję, podatki i parlament, prezydenta Rzeczypospolitej ... nadmiar bananów!

Miesza się pospołu białych i czerwonych przewódców ludu, miesza się — dosłownie i figuralnie — białe i czerwone wino, by tem łacniej a dowcipniej okazać „que tout ensemble — c'est une coclonnerie!"

Ale to są tylko przejawy nieokiełzanego gallijskiego humoru, wesołości zaprawionej szyderstwem, ironji samobizującej się z niezwykłą finezją...

On se moque de tout — ale w gruncie rzeczy jest się głęboko przywiązanym do instytucji republikańskich, do tych wszystkich praw i zwyczajów, dopuszczających taką... rozwiezłość języka!

— — — — — — — —

W kuluarach parlamentu toczy się zawzięta walka... Frank spada — spada nie z taką szybkością zawrotną, jak to miało miejsce w niektórych dobrze nam znanych krajach wschodniej i centralnej Europy, nie bezustannie i nie bez odwrotnych wahań — tym niemniej.. spada.

A w kraju, w którym mało kto wie jeszcze o przystosowywaniu automatycznym cen do kursu dolara, gdzie wciąż się liczy z monetą jako jednostką stałą, nie zmienną w swej wartości stanowi wszelka zwyżka kursu obcych walut pokaźną stratę narodową...

Nic więc dziwnego, że odpowiedzialność za te zjawiska starają się grupy parlamentarne wzajemnie na się przerzucić.

P. Poincare, a za nim prasa nacjonalistyczna (Temps, Journal, Matin etc.) twierdzą, że spadek franka wywołany jest rezultatem wyborów — perspektywą utracenia „realnych gwarancji" w Ruhrze, perspektywą radykalnych metod politycznych w dziedzinie gospodarczo-finansowej!

P. Herriot został wraz z p. Painleve zaproszony do pałacu elizejskiego by w obecności prezydenta Milleranda oświadczyć uroczyście, iż w przyszłości budżet będzie się opierał na równowadze — iż kapitałom zagranicznym nie grozi we Francji żadne niebezpieczeństwo...

P. Herriot nie bity w ciemię, odpowiednie oświadczenie złożył — ale po wyjściu z konferencji nie omieszkał też oświadczyć dziennikarzom — iż za obecny spadek franka ponosi odpowiedzialność li tylko p. Poincare i... blok narodowy...

Przyszły rząd francuski nieda się wciągnąć w żadną pułapkę, w żadną współodpowiedzialność za politykę finansową obecnego gabinetu...

Prasa radykalna — Ere Nouvelle, l'Oeuvre, Quotidieu etc. — energicznie się domaga ustąpienia prezydenta Milleranda — Renaudel uzależnia nawet od tego przystąpienie do rządu partji socjalistycznej...

Tak czy owak nowa fala radykalizmu ogarnęła Francję — a symbolem tej ewolucji — niejako emblematem nowej ery była wspomniana wyżej — wczorajsza wielka manifestacja ku czci Anatola France w Trocadero...

Przeszło pięć tysięcy osób zgotowało sędziwemu artyście i myślicielowi gorącą owację, gdy wraz ze swą rodziną ukazał się w loży...

Anatol France, — mimo widocznego wysiłku jaki mu to sprawiło — przemawiał do publiczności. A w tych kilku słowach gorących, drżącym starczym głosem wypowiedzianych — w tym apelu z nabożnym skupieniem wysłuchanym — była tylko jedna myśl, — jeden refrain: Pokój — pokój za wszelką cenę, — pokój na trwałych podstawach oparty!

Pod tym wzniosłym hasłem pacyfizmu pod błogosławieństwem niejako najwybitniejszego z myślicieli Francji współczesnej, — przystępuje nowy rząd francuski do pracy na forum międzynarodowym!

Z tamtej strony kanału — wyciągnięto dłoń braterską!

Pamiętajmyż i my o naszych tradycjach najlepszych — o „Trybunie Ludów", tutaj na paryskim bruku przez Mickiewicza wydawanej!...

A. R.

Niemcy w Czechach.

Niemcy czescy nie pragną oderwania się od swego państwa.

Interesujące informacje o orjentacji politycznej niemców w Czechach podaje korespondent praski duńskiej gazety „Polityken".

Otóż przytacza on naprzód opinję przewódcy niemieckich socjalistów w sejmie czeskim dr. Hollitschera, stwierdzającą, że granicy językowej w Czechach przeprowadzić nie można i że rozdział kraju ze względów gospodarczych jest nie możliwy.

Przewódca agrarjuszów niemieckich prof. dr. Spina zapewnił korespondenta „Polityken", że Niemcy czescy nie są irredentystami. Tysiąc lat żyli obok czechów i tak będzie w przyszłości.

Gdybyśmy nawet — mówił agrarjusz niemiecki — życzyli sobie połączenia z Niemcami, choć tak nie jest, wątpie, czy niemcy sami chcieliby nas przyjąć do Rzeszy (!) Już Bismarck w roku 1866 powiedział, że niemców czeskich odłączać od Czech nie można.

Podobne poglądy wygłaszali chrześcijańsko - socjalni politycy niemieccy i tylko dr. Lodgman jako wódz nacjonalistów przyznał się do irredentyzmu. Duńczyk rozmawiał nadto z niemcami, nie należącymi do żadnej partji; wszyscy oni stali na gruncie niepodzielności Czech. Nikt nie życzył sobie przyłączenia do Niemiec. To też pismo duńskie zapewnia, że nie ma mowy o nowem uregulowaniu granic. Niemcy nie potrzebują obawiać się wynarodowienia. Przeciw temu przemawia długowiekowa przeszłość i współżycie ich z czechami.

W sejmie czeskim zasiada 28 niemieckich socjalistów, których orjentacja jest trudną do określenia. Jest wśród nich wiele szowinizmu niemieckiego, więcej aniżeli w partjach mieszczańskich. Ogółem 22 procent posłów niemieckich jest usposobionych irredentystycznie. Chociaż to liczba dość znaczna, jednak nie mają oni wpływu decydującego na ogół niemiecki.

Kryzys gospodarczy w Gdańsku.

Gdańsk, w maju.

Skutki wprowadzenia stabilizowanej waluty gdańskiej na niezbyt szczęśliwem podłożu, odczuwać dawają się podobnie jak w początkowym okresie, a nawet przybierają coraz to ostrzejszą i fatalniejszą formę. Krytyczne położenie przemysłu i kupiectwa doszło obecnie do najwyższego punktu i jak donosi „Baltische Presse" brak gotówki oraz nowe nieprzezwyciężone trudności kredytowe wprawiły sfery gospodarcze przed katastrofalnem wprost zagadnieniem i drogą bez wyjścia. Działalność emisyjnego „Banku Gdańskiego" wywołuje przeciwko tej instytucji z uzasadnioną ostrą krytyką. Akcjonarjusze i szerokie sfery społeczne wolnego miasta Gdańska, które subskrybowały na „Bank Gdański" narażeni są na poważne straty wskutek zaniku wartości papierów dywidendowych tej instytucji oraz przez wzrastający brak gotówki i środków obiegowych, czemu „Bank Gdański" zaradzić nie jest zdolen.

Wzmagający się z dniem każdym niebezpieczny objaw ten sprowadza na w. m. Gdańsk fazę niemal bankructwa, z której wybrnąć przy stosowaniu dotychczasowych praktyk w polityce gospodarczej, będzie rzeczą niemożliwą. Biorąc zresztą pod uwagę przeistaczanie się w równym czasie gospodarki krajowej w Polsce oraz zależność równa handlowego i gospodarczego Gdańska od konjunktury na rynku polskim, przyznają dziś miarodajne sfery bez obsłonek, że przymusowa czasowo abstynencja przemysłu i kupiectwa polskiego w stosunku do Gdańska, pogarsza jeszcze bardziej rozpaczliwe tamtejsze położenie. Nie jest żadną tajemnicą, że liczne przedsiębiorstwa handlowe i przemysłowe z wielką biedą tylko wegetują jeszcze, a wchodzą tu w rachubę nie zakłady na gruncie inflacji wyrosłe, lecz ekonomiczne silne i poważne placówki.

Wielka liczba bezrobotnych zalegających ulic, zwiększy się znów, niestety, znacznie przez przeprowadzone już wypowiedzenie pracy, względnie przewidywane dalsze ograniczenie produkcji w przemyśle, a redukcji personelu w handlu. Powagę sytuacji ilustruje najlepiej fakt, że nawet wielkie przedsiębiorstwa przemysłowe i handlowe o strukturze międzynarodowej stoją przed katastrofą i jeżeli stosunki się nie zmienią, stadjum niewypłacalności niechybnie im zagraża.

Stan polskiego posiadania w przemyśle i handlu w. m. Gdańska, zorganizowany w dobie najświeższego okresu, powyżej naszkicowane przejawy gdańskiego życia gospodarczego odczuwa tem dotkliwiej i zagrożony jest bądź częściowo zagładą lub do pewnego stopnia opanowaniem przez kapitał obcy. Utrzymanie ścisłego kontaktu krajowych sfer gospodarczych z przedstawicielami gdańskiego polskiego przemysłu i kupiectwa staje się coraz bardziej palącą kwestją i zadaniem przełomowej chwili.

SPRAWY POLITYKI POLSKIEJ.

KONFERENCJA MARSZAŁKA RATAJA Z MIN. SIKORSKIM.

Polska Agencja Telegraficzna.

Warszawa, 1 czerwca.

Marszałek sejmu Rataj przyjął w niedzielę ministra spraw wojskowych gen. Sikorskiego, gdzie odbył z nim dłuższą konferencję. Konferencja doyczyła projektów ustaw wojskowych, znajdujących się w sejmie, między innymi, omówiono projekt ustawy o organizacji najwyższych władz wojskowych. Ponadto przedmiotem konferencji były ewentualne wyjaśnienia, jakie min. spraw wojskowych gen. Sikorski złoży w sejmowej podkomisji lotniczej, badającej nieszczęśliwe wypadki, zdarzając się w naszym lotnictwie wojskowym.

SPRAWCY ZAJŚĆ LISTOPADOWYCH STANĄ DZISIAJ PRZED SĄDEM.

Agencja Wschodnia.

Kraków, 1 czerwca.

W poniedziałek, 2 bm. rozpocznie się rozprawa sądowa przeciwko sprawcom zajść listopadowych.

Przed sądem stanie 58 oskarżonych, z tego 20 odpowiadać będzie z więzienia, świadków występuje 328. Akt oskarżenia obejmuje 76 stron pisma maszynowego.

Prezes rządu m. in. odrzucił żądanie obrony przesłuchania posłów Witosa i Kiernika.

KRYZYS W GÓRNICTWIE ŚLĄSKIM.

Polska Agencja Telegraficzna.

Warszawa [illegible]

W dniu 31 bm. odbyła się w ministerstwie przemysłu i handlu pod przewodnictwem p. ministra Kiedronia konferencja z przedstawicielami przemysłu węglowego i hutniczego na Śląsku.

Tematem obrad było położenie przemysłu śląskiego, w szczególności kwestja zniżki i terminu obowiązującego zniżki podatku od węgla, sprawa zamówień dla hutnictwa i zagadnienia socjalno-robotnicze.

Przemysłowcy przedstawili ciężkie położenie przemysłu i wysunęli szereg postulatów, które będą rozpatrzone w ministerstwie przemysłu i handlu w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami.

INAUGURACJA WYSTAWY LOTNICZEJ.

Polska Agencja Telegraficzna

Praga, 1 czerwca.

W obecności prezydenta Masaryka, oraz licznych osobistości i urzędowych przedstawicieli zagranicznych, odbyła się uroczystość inauguracji wystawy lotniczej. Wystawa obejmuje 66 standów.

BANKIET NA CZEŚĆ KONFERENCJI EMIGRACYJNEJ.

Polska Agencja Telegraficzna.

Rzym, 1 czerwca.

Mussolini wydał wczoraj na cześć delegatów konferencji emigracyjnej bankiet na którym dziękował delegacjom za okazaną dobrą wolę. Zdaniem jego, uchwalenie na konferencji wytycznych linji umożliwi szybkie zawarcie konwencji o immigracji, która to konwencja jest bardzo ważna dla każdego państwa w interesie postępu i pokoju.

PROTEST PRZECIWKO ZAKAZOWI IMMIGRACJI JAPOŃCZYKÓW.

Polska Agencja Telegraficzna.

Waszyngton, 1 czerwca.

Ambasador japoński złożył protest rządu japońskiego przeciw artykułowi ustawy immigracyjnej, zakazującemu immigracji japończyków.

Nowy poseł duński w Berlinie p. Zahle, b. premjer Danji.

Wiadomości bieżące.

CZERWIEC 2 PONIEDZIAŁEK	Dziś: Marcelina Jutro: Erazma B. M. —:— Wschód słońca o g. 4.42 Zachód o g. 6.35 Wsch. księżyca o g. 1.26 r Zachód o g. 0.00 r. Długość dnia 13.51 Przybyło dnia g. 6.45

ZMIANA KOSZTÓW UTRZYMANIA.

W dniu dzisiejszym odbędzie się posiedzenie komisji do badania zmian kosztów utrzymania drugiej połowy maja, oraz w całym miesiącu maju.

Prawdopodobnie obliczenie wykaże zwyżkę kosztów utrzymania. b.

WYBORY SĄDU HANDLOWEGO.

Na podstawie art. 618,619 kodeksu handlowego p. prezydent m. Łodzi zarządził wybory na sędziów sądu handlowego m. Łodzi. Wybory odbędą się dnia 4 czerwca 1924 r. o godz. 5-ej popoł. w sali rady miejskiej (Pomorska 16, I piętro).

Lista wyborów jest do przejrzenia w magistracie m. Łodzi (Plac Wolności 1, parter, pokój nr. 7) oraz w następujących instytucjach: związek wykończalń i farbiarń Okręgu Łódzkiego, związek przemysłu metalowego, urząd starszych zgromadzenia kupców m. Łodzi, komitet giełdowy łódzki, związek przemysłu włókienniczego w Państwie Polskim, Krajowy związek przemysłu włókienniczego, stowarzyszenie polskich kupców i przemysłowców chrześcijan, centralne stowarzyszenie kupców m. Łodzi.

Wpłaty na konto zagraniczne PKO. Począwszy od 1 czerwca rb. PKO. i urzędy pocztowe rozpoczęły przyjmowanie wpłat na konta czekowe osób, stale zamieszkałych zagranicą, względnie firm zagranicznych.

Początkowo ustalono wysokość wpłaty do 50 złotych. b.

Noty „Kriesa" nieważne. Onegdaj upłynął ostateczny termin wymiany banknotów okupacyjnych na walutę polską.

Od dnia wczorajszego banknoty te nie posiadają już żadnej wartości. b.

Kronika policyjna.

NA ULICY.

Na ulicy Rokicińskiej upadła 70-letn. robotnica Marja Grzeszczyńska i otrzymała ranę prawej nogi.

Lekarz pogotowia opatrzył ranną.

***

Onegdaj o 12-ej w nocy przy zbiegu ulic Piotrkowskiej i Nawrot 31-letni szofer Aleksander Gleser, będąc w stanie nietrzeźwym wszczął kłótnię o kobietę z przodownikiem P. P., podczas której przodownik ugodził szofera szablą w brzuch z prawej strony.

Zawezwany lekarz pogotowia, po udzieleniu poszkodowanemu pomocy, odwiózł go w stanie ciężkim do szpitala przy ulicy Drewnowskiej.

NOŻOWNICTWO KWITNIE.

Przy zbiegu ulic Ozorkowskiej i Napiórkowskiego wynikła bójka na noże, podczas której Franciszek i Andrzej bracia Piekary otrzymali rany: Weszka Józef i Józef Mikołajczyk wyszli cało.

Poszkodowanym udzielił pomocy lekarz pogotowia.

ZA PODBIJANIE CENY JAJEK.

Spisano protokół na Mateusza Nacesia z Woli-Kozubowej, który pobrał za mendel jaj 2.500.000 zamiast 2 miljony mk.

Sprowadzony do komisarjatu podał się jako Józef Wizurak, wobec czego spisano drugi protokół.

Chleba naszego powszedniego nie dadzą nam pracownicy piekarscy

bo majstrowie nie dali im podwyżki.

Jak wiadomo pracownicy piekarscy zażądali podwyższenia płac o 50 proc.

W sprawie tej miały się odbyć konferencje u inspektora pracy, na której jednak właściciele piekarń nie przybyli, wskutek czego wczorajsze zebranie miało zadecydować o dalszych losach akcji.

Jako referent wystąpił prezes związku klasowego p. Tomaszewski, który wskazał, że inspektor pracy już dwukrotnie zwołał konferencje, które jednak właściciele zlekceważyli.

Również wskazywał referent na ciężkie warunki pracy piekarzy, którzy pracują nawet w niedzielę i święta.

W ciągu 2 tygodni właściciele piekarń mieli czas do namysłu, jednak zignorowali żądania piekarzy, wobec czego należy przystąpić do bezrobocia.

Po dłuższej dyskusji uchwalono jednogłośnie przystąpić już w dniu wczorajszym do strejku w piekarniach polskich i żydowskich, oraz w piekarniach należących do kooperatyw.

Ponieważ jednak kooperatywy wypiekają chleb dla różnych instytucji społecznych, postanowiono z kooperatywami, które dadzą 50 proc. podwyżki zawierać umowy oddzielnie, zaś w piekarniach prywatnych jedynie umowę zbiorową dla związków polskiego i żydowskiego.

Po przyjęciu tej decyzji wybrana została komisja strejkowa. b.

Gdzie dwuch się kłóci, tam trzeci pokutuje.

Dozorcy przystąpili dziś do strejku

A lokatorzy będą pozbawieni wody i światła.

Wczoraj w lokalu o.k.z.z. odbyło się ogólne zebrenie dozorców domowych, majece na celu powzięcie decyzji co do dalszej akcji ekonomicznej.

Przewodniczący związku złożył sprawozdanie z ostatniej konferencji z właścicielami nieruchomości w inspektoracie pracy.

Referent wskazał, że dozorcy chcą załatwić polubownie sprawę zredukowali swe żądania do 28 złotych tygodniowo dla dozorcy 1-ej kat., lecz właściciele nieruchomości zaproponowali 12 złotych, wobec czego konferencja do porozumienia nie doprowadziła.

Referent wskazał, iż raz wreszcie trzeba przekonać właścicieli nieruchomości, iż dozorcy mają prawo do uczciwej pensji i należy przystąpić do strejku.

Po dłuższej i burzliwej dyskusji przyjęto następującą rezolucję: **Wobec tego, iż właściciele nieruchomości ignorują słuszne żądania dozorców, dozorcy domowi przystępują z dniem 2 bm. do serejku.**

Związek dozorców dążył wszelkiemi siłami do zlikwidowania zatargu lecz obecnie zmuszony jest do wstąpienia na drogę strejkową. Zebrani postanawiają wycofać zredukowane żądania i domagać się uwzględnienia żądań pierwotnych.

W związku z tą uchwałą wybrano komisję strejkową, która baczyć będzie by z dniem dzisiejszym wszyscy dozorcy przystąpili do bezrobocia. b.

Zatargi na tle urlopów.

Fabryka Rozenblatta i Sztejkowskiego przy ul. Wierzbowej 15 jest już nieczynną 2 tygodnie, wobec czego robotnicy domagają się dopłaty za cz as urlopu.

W inspektoracie pracy odbyła się wspólna konferencja, na której firma zobowiązała się wypłacić robotnikom po 10 miljonów mk. we wtorek, 15 miljonów mk. 7 czerwca, iresztę 14 czerwca.

Od dłuższego już czasu nieczynną jest fabryka Bojerskiego przy ul. Cegielnianej 68.

W inspektoracie pracy odbyła się konferencja w sprawie wynagrodzenia za urlopy.

Przedstawiciel firmy zaproponował zapłatę w towarach, a następnie częściowo w gotówce.

Robotnicy się na to nie zgodzili i zatarg trwa nadal. b.

—XX—

Echa rzekomego napadu na Aleji Kosciuszki

Przed kilku dniami mieszkańcy Łodzi byli pod wrażeniem wieści usiłowania porwania niejakiej Józefy Borowczykówny przez chińczyków.

Widmo żółtego Chińczyka zmuszało niejedną pannę Józię do wczesnego zakończenia miłego spaceru na świeżym powietrzu. Na podstawie tych pogłosek i zainteresowania się ogółu przybyłymi gośćmi, policja aresztowała w hotelu „Klukas" (ul. Cegielniana 64) 9-ciu zamieszkałych tam Chińczyków.

Po zaaresztowaniu ich i zaprowadzeniu do urzędu śledczego, okazało się, iż ci dżentelmeni władają językiem niemieckim, francuskim i angielskim i po skonfrontowaniu ich z panną JJózią, stwierdzona, że żaden z aresztowanych nie usiławał jej uprowadzić, Borowczykówna zeznała, że osobnik który doszedł do niej w Alejach Kościuszki, był ubrany w mundur wojskowy, zaś pozostałych panów w samochodzie nie widziała. p.

Z prasy.

—::—

„Nasze sprawy".

Ukazał się numer ósmy „Naszych Spraw" czasopisma, poświęconego sprawom zawodowym pracowników handlowych i biurowych.

Na szczególną uwagę zasługuje odezwa łódzkiego związku pracowników handlowych i biurowych, nawołująca wszystkie zrzeszenia pracownicze do podjęcia akcji ubezpieczenia pracowników umysłowych od bezrobocia.

„Związek łódzki — czytamy w odezwie — podejmuje inicjatywę zwołania ogólno - krajowego zjazdu demonstracyjnego pod hasłem: „Żądamy ubezpieczenia od bezrobocia".

Na dalszą treść numeru składają się aktualne artykuły na temat pomocy dla bezrobotnych kolegów, wyniku wyborów do rady kasy chorych, życie związku etc.

Artykuły pisane są ze zrozumieniem omawianego tematu i zawierają dla każdego pracownika umysłowego bardzo wiele cennych informacji i wskazówek.

Tajemnicze morderstwo w Anglji

Afery mordercze mnożą się w Anglji coraz bardziej. Jedna z takich afer rozegrała się temi dniami w pewnem mieście południowo - angielskiem, gdzie hotelarz żył nieszczęśliwie ze swoją młodą żoną. Powodem sporów małżeńskich było głównie nadmierna trunkowość męża.

Piękna i młoda żona tego pijaka, wyjechawszy do Francji, zapoznała się tam z pewnym francuzem, który wzruszony opowieścią o jej smutnem życiu małżeńskiem, przyjechał za nią do Anglji i za zezwoleniem męża utrzymywał z nią nadal stosunki.

Pewnego dnia mąż zmarł wśród silnych objawów otrucia, a przywołany lekarz stwierdził w jego organiźmie znaczną ilość strychniny. — W tym momencie wystąpiła żona, oskarżając swego francuskiego przyjaciela, że otruł męża bez jej wiedzy. Francuza oczywiście aresztowano i piękna mrs. Jenes została odrazu uwolniona od wszelkich kłopotów. Przez śmierć męża weszła w posiadanie hotelu i stała się b. pożądaną dla innych kandydatów do małżeństwa partją, a od swego podstarzałego przyjaciela uwolniona została w ten sposób, że zginie on prawdopodobnie na szubienicy, a w najlepszym razie powędruje na długie lata do więzienia. — „Murzyn zrobił swoje i... odszedł".

Kobieta, która miała siedmiu mężów.

Pani Rebeka Whall z Portsmouth w Anglji, licząca 77 wiosen, pochowała siódmego męża. Ostatni był młodszy od niej o lat 13, cieszyła się nim tylko rok. Wkrótce po jego pogrzebie, oświadczył się jej ósmy kandydat, ale ona twierdzi że już pora miłości dla niej minęła i że stanowczo będzie odtrącać wszystkich wielbicieli.

Ale bliżsi znajomi sądzą, że powiedziała to tylko dla konwenansu, gdyż p. Whall powtarza zawsze, że nie może znieść życia samotnego i nie wyobraża sobie, co się z nią stanie bez męża.

Miałam wiele trosk, wiele kłopotów mówi. Ale nie skarżę się. Moje życie było długą idyllą".

WIADOMOŚCI SPORTOWE

URAGWAJ I SZWECJA ZWYCIĘŻAJĄ NA OLIMPJADZIE.

Polska Agencja Telegraficzna.

Paryż, 1 czerwca.

Zawody olimpijskie piłki nożnej dały dalsze następujące wyniki: Urugwaj zwyciężył Francje w stosunku 5 : 1. Szwecja pobiła Egipt w stosunku 5 : 1.

POLONJA — ZUGLOI A. C. 1 : 0

Polska Agencja Telegraficzna.

Warszawa, 1 czerwca.

Dzisiejsze zawody piłki nożnej między Polonją a budapeszteńskim klubem Zugloi A. C. dały wynik 1 : 1 (1 : 0) na korzyść Polonji.

WARSZAWIANKA — KATOWICE I. F. 1 : 0

Polska Agencja Telegraficzna.

Warszawa, 1 czerwca.

Mecz piłki nożnej między Warszawianką a I. F. Katowice dały wynik na korzyść Warszawianki w stosunku 1 : 0 (0 : 0).

LECHJA — VARSOVIA 2 : 1.

Polska Agencja Telegraficzna.

Warszawa, 1 czerwca.

Mecz piłki nożnej między Lechją a Varsovią zakończył się zwycięstwem Lechji w stosunku 2 : 1.

ADMIRA — POGOŃ 2 : 0

Polska Agencja Telegraficzna.

Lwów, 1 czerwca.

W zawodach piłki nożnej wiedeński klub Admira, zwyciężył lwowski Pogoń w stosunku 2 : 1 (1 : 0).

WYNIKI WIEDEŃSKIE.

Polska Agencja Telegraficzna.

Wiedeń, 1 czerwca.

W meczu piłki nożnej między klubem Amateure a Hibernians nastąpił wynik w stosunku 5 : 3 na korzyść Amateure.

Wiedeń, 1 czerwca.

Zawody piłki nożnej między klubem Slowan o Sport-klubem zakończył się w stosunku 1 : 0.

Jutrzenka (Kraków) — ŁKS. 2:1 (1:1).

ŁKS. bez Fiszera i Fejfra, których zastępowali Cybulski i Kopias.

Jutrzenka z jednym rezerwowym. Gra martwa. Obie drużyny w słabej formie.

Pierwsza bramka pada w 18 minucie dla ŁKS. ze strzału Hankiego.

Odtąd gra otwarta.

Dla gości wyrównuje w 34 minucie środek ataku.

Po przerwie gra ŁKS. bardzo słaba, przyczem pomoc nie wykazuje najmniejszej współpracy z atakiem.

Kilkanaście minut przed końcem atakuje ŁKS. rozpaczliwie lecz ofiarna obrona gości unika przegranej.

W 3 minucie przed końcem zyskuje Jutrzenka róg, zamieniony przez prawego łącznika w zwycięską bramkę.

Sędzia p. Rettig.

ZAWODY O MISTRZOSTWO KL. B.

Szturm — Sokół 5:0 (4:0).

Zeszło tygodniowy zwycięzca Widzewa Sokół, przegrywa decydujące ze Szturmem, nie zyskując nawet honorowej bramki.

Rozpoczyna grę Sokół, lecz panem sytuacji staje się wkrótce Szturm, zyskując już w 10 min. bramkę, strzeloną przez prawe skrzydło.

Odtąd ma Szturm wyraźną przewagę.

W18 min. centruje pięknie lewe skrzydło zwycięzcy do nieobstawionego prawego łącznika, który ostrym strzałem zyskuje drugą bramkę.

Szturm naciera teraz coraz częściej, zdobywając po 6 min. trzecią bramkę. Bramka ta może być śmiało zaliczona na konto bramkarza Sokoła.

Ostatnią bramkę przed przerwą zdobywa dla Szturmu prawy łącznik z ładnego przeboju. Sokół czyni rozpaczliwe wysiłki celem zdobycia honorowej bramki, lecz świetna obrona Szturmu unicestwiła wszelkie te zakusy.

Po przerwie gra mało ciekawa. Szturm, broniąc się umiejętnie zdołał uzyskać jeszcze jedną i ostatnią bramkę.

Sokół zawiódł zupełnie, zwłaszcza zaś obrona, która nie stala na wyżynie drużyn b-klasowych.

Szturm pozostawił jaknajlepsze wrażenie.

Podobał się ogólnie atak i obrońca Kirszbaum.

Sędziował umiejętnie p. Weliszek.

Kaniów — PTC. 5:1.

Wysokocyfrowe zwycięstwo Kaniowa w zupełności zasłużone.

Sędziował p. Krachulec.

MISTRZOSTWO KLASY C.

Elektrotechnicy — Achduth 0:0.

Zawody mało ciekawe. Linje napadu u obu drużyn b. słabe, natomiast wyróżnili się obrońcy.

Sędzia p. Andrzejak.

Bar-Kochba — Strzelec 5:1.

Decydująca przewaga zwycięzcy nad zdekompletowanym Strzelcem.

ŁKS. III — H.K.S. 3:0 (1:0).

HKS. po zasileniu składu kilkoma graczami stanowi dziś dobrą c-klasową drużynę.

Do przerwy broni się HKS. umiejętnie zagrażając nawet dość często bramce „niezwyciężonym" juniorkom ŁKS.

Po pauzie uwidacznia się przewaga ŁKS., który zyskuje dwie bramki, przytem jedną z karnego.

Sędzia p. Kozielski słaby.

Concordia — Sparta 8:0 (4:0).

Concordia, obecnie jedyny faworyt swej grupy, odnosi zwycięstwo za zwycięstwem.

W pierwszych minutach naciera silnie Sparta, zyskując nawet karny, przestrzelony przez Abeschana II.

Pierwszą bramkę dla zwycięzcy zyskuje Golc z kilkumetrowej odległości.

Odtąd uwidacznia się przewaga Concordji, która zdobywa przez swego prawego łącznika, Gąsiorkiewicza II dalsze 3 bramki.

Wiele pozycji zaprzepaścił w pierwszej połowie Gąsiorkiewicz I.

Po prezrwie Sparta coraz rzadziej do chodzi do głosu.

Bramki w drugiej połowie zdobyli po dwie Gąsirkiewicz I i II.

Na wyróżnienie u zwycięzcy zasługuje przedewszystkiem Gąsiorkiewicz II, który z dnia na dzień staje się lepszym graczem. Pozatym wyróżnli się Zieliński i Palacz.

Ze Sparty zasługuje na uznanie ba[...] dzo ofiarna gra Marguliesa, Grossa Millera. Sędziował dobrze p. Kowal[...]czyk.

Społem — Rapid 3:0.

Rapid nie stawił się na zawody wo[...]bec czego sędzia uznał walkower dl[...] Społem.

WYŚCIGI KOLARSKIE W HELENOWIE.

Zainicjowane przez S.S Union wyści[...]gi kolarskie wypadły nad wyraz dobrze. Na wyszczególnienie z pośród zawodni[...]ków poza Stankiewiczem, Iko i Millerem zasługuje także młodziutki kolarz Pace[...] z S.S Rapid (Łódź).

Zawodom przyglądały się liczne rze[...]sze publiczności.

Szczegółowe sprawozdanie we wto[...]rkowym numerze „Republiki".

13. DZIEŃ WYŚCIGÓW KONNYCH.

Bieg 1-szy.

2100 metrów, płoty — pierwszy 5[...]letni ogier Gragraf 74 klg. jeździec Sosn[...]kowski, drugi — Regina, trzeci Robert[...] czwarty Flying Distatsch.

Wygrana w 2 minuty 28 sekund o [...] i pół długości.

Bieg drugi.

1600 metrów, 1-szy — 4-letnia klac[...] Lotos, 50 klg. jeździec Nowak, drugi, Ul[...]men, 3-ci Neil Desmond, 4-ty Teobald wygrana w 1 min. 42 sekundy o dwi[...] długości.

Trzeci bieg. 1600 metrów.

1. 3-letnia klacz Batuta, 52 klg. jeź[...]dziec Wazdalski, 2. Beeth Morgan, 3. Bo[...]jar, 4. Bion Jou, 5. Cięciwa, 6. Aza[...] 7. Pride of Bendkow, 8. Stamara, 9. Lil[...] Hanun, wygrana w walce w 1 minutę 4[...] i pół sekundy o pół długości.

Bieg czwarty. 2100 metrów.

1. 3-letnia klacz Angara, 56 klg. jeź[...]dziec Magdaliński, 2. Gismol, 3. Circe 4. Vera, 5. Cylicja, 6. Cetynja, wygran[...] w 2 min. 17 sekund, o jedną długość.

Bieg piąty. 2200 metrów.

Handicap. 1. 5-letni ogier Eo Ipso 5[...] i pół klg. jokej Pasternak, 2. Lanoline, 3 Creve Cocur, 4. Lukullus, 5. La Reine 6. Azamat, 7. Personne, wygrana w [...] min. 23 i pół sek. o jedną długość.

Bieg szósty. 1600 metrów.

1. 3-letni ogier Czarodziej 56 klg jokej Sakowicz, 2. Hugo, 3. Chocim, 4 Resolute, wygrana w 1 min. 42 i pół sek o dwie długości.

Prenumerata: w Łodzi 3 złote miesięcznie.—Zamiejscowa 4 złote miesięcznie. Zagranicą 7 złotych miesięcznie. — Odnoszenie do domu 20 groszy.

Ogłoszenia: ZWYCZAJNE: 5 gr. za wiersz milimetr. (na stronie 10 szpalt). W TEKŚCIE 25 gr. za wiersz mil. (na stronie 4 szpalty). NEKROLOGI i NADESŁANE 20 gr. za wiersz mil. (na 4 szpalty) Zaręczynowe i zaślub. po tekście 4 złote. Zamiejscowe o 50 proc. Zagraniczne o 100 proc. drożej. Za terminowy druk ogłoszeń admin. nie odpowiada. Drobne 6 gr. Poszukiwanie pracy 3 gr. Najmniejsze 50 g.

„Republika" i „Express Wieczorny" z odnoszeniem zł. 5.50.

Każda nowa podwyżka obowiązuje wszystkie już przyjęte ogłoszenia do zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia

Za wydawnictwo „Republika" Sp. z ogr. odp.: Marjan Nusbaum-Ołtaszewski.—Czcionkami „Republiki", Piotrkowska 49.—Tłocznia, Piotrkowska 15.—Redaktor odp. Jan Urbach